

Till läsningen: Vid inskriftens början är ytan skadad. Om sk där har funnits, kan ej avgöras. De båda första namnen äro endast fragmentariskt i behåll. Första namnet har bestått av fem raka staplar, varav nedre delen finnes kvar. Den första kan knappast ha varit annat än **i**. På den andra spåras bst till **k**. Av sista runan finns endast h. nedre delen; om runan har varit **r** eller **ṛ**, kan ej avgöras. R. 10 är en rak stapel utan bst, sålunda **i**. Därefter finnes plats för 2 runor, möjligen **or** eller **ur**. Bst i 13 **u** är tydlig; intet av hst. 14—16 **ntr** är tydligt. 18 **e** är tydligt stunget. 21 **i** är däremot icke stunget; icke heller 25, 30 **i**. Intet sk efter 23 **u**. Bst i 31 **n** är svag. Om sk finnes efter 36 **a**, är osäkert. 37 **i** är troligen icke stunget. 43 **i** är icke stunget. Namnen 42—51 **hipinbiurn** och 54—62 **fastbiurn** äro fullt säkra. Intet sk efter 69 **r**. 73 **k** är icke stunget. Intet sk efter 75 **p**, 81 **i**, 86 **u**. 88 **i** är icke stunget. Därefter finnes övre delen av en rak stav (r. 89).

v. Friesen: 1—6 **ikia-r**, 10—16 **ount...r**, 18, 37 **e**. Av namnet framför 65 **f** har v. Friesen kunnat läsa ... --**alk** (sista runan »snarast **k**, knappast **f**»).

Inskriften har innehållit fem personnamn. Av dessa äro de båda första skadade och det sista helt förstört. Det första namnet 1—6 **iki--r** har varit en sammansättning med *Ingi-*, sannolikt *Ingimarr*; om detta namn se U 114. Möjligt vore också *Ingialdr*. Det andra namnet 10—16 ---**untr** har troligen varit det rätt vanliga mansnamnet *Iorundr*; om detta se Sö 260. — *Hedinbiorn* är ett i runinskrifterna sällsynt namn. Utom här finnes det belagt i ännu en uppländsk inskrift, L 243 Altomta, Tensta sn. I Lundgrens namnordbok anföras tre medeltida belägg, alla ur sörmländska urkunder. Jfr E. Wessén, *Nordiska namnstudier*, s. 104. — Om namnet *Fastbiorn* se Sö 237 och E. Wessén a. a. s. 99. Hedenbjörn och Fastbjörn ha sannolikt varit bröder till de båda män, som ha låtit resa stenen.

921. Holmsta, Jumkils sn.

Pl. 179.

Litteratur: B 436, L 172, D 1:153. J. Bureus, Fa 6 s. 85 n:r 183 (Bureus' egen uppteckning), Fa 5 n:r 153; Ransakningarna 1667—84; J. Peringskiöld, Monumenta Ullerakerensia (1719), s. 349; O. Celsius, Svenska runstenar (F m 60) 1, s. 56; UFT h. 5 (1876), s. 17; E. Brate, Svenska runristare (1925), s. 116; O. v. Friesen, Anteckningar (UUB).

Äldre avbildningar: Osign. träsnitt (i Peringskiöld a. a. och B 436); Dybeck a. a.

Runstenen står vid västra kanten av byvägen Holmsta—Ängeby, 400 m. SÖ om Holmsta, i skornan kring en liten bäck, 30 m. NÖ om bron över bäcken. Ristningen vetter åt Ö. Platsen är utmärkt å Geologiska kartbladet »Upsala».

Runstenen var känd redan av Bureus. Han har läst inskriften den 22 april 1612 och anger platsen sålunda: »Widh Holmesta gärde i Gymkil Sokn» (Fa 6), »Hålmestad» (Fa 5). — *Ransakningarna* (1672): »Hålmestad skornan en steen påskrifwen». Peringskiöld: »På Holmsta ägor wid Skornan, som är en liten bäck söder om Jomkils åen i Vlleråkers Härad, finnes en Runoritad steen med Thors märket och en Ägishielm» (B 436: »Holmsta»; L 172: »Holmstads ägor, vid en bäck»). — O. Celsius har granskat inskriften den 12 juli 1726. — Dybeck: »Står lutande vid kanten af en dæld (»Skonarn») mellan Holmstad och Engeby, der vägen mellan desse byar löper öfver dälden.» Beskrivningen till Geologiska kartbladet »Upsala» (1869): »S om Holmsta, i åbrinken».

Ljusgrå granit. Höjd 1,82 m., bredd (på mitten) 1,12 m. Upptill på h. sidan ha ett par stycken slagits av efter Dybecks tid, varigenom även ett par runor ha gått förlorade. Ytan är ganska jämn. Ristningen framträder tydligt genom ljusare färg. Den är ganska tydlig, särskilt nedre delen. Upptill på v. sidan är runslingan ganska svagt skönjbar.

Inskrift (med det inom [] supplerat efter B 436 och Bureus):

saikair · lit · hakua · s[ta]in at una × s[un] sin ·
 5 10 15 20 25 30

Sægæirr let haggva stæin at Una, sun sinn.

»Säger lät hugga stenen efter Une, sin son.»

Till läsningen: Intet sk vid inskriftens början; ej heller efter 10 **t** eller 27 **n**. 4 **k** är icke stunget; icke heller 13 **k**. Namnet 1—7 **saikair** är fullt tydligt; ingen runa är tveksam. De båda **a**-runorna (2, 5 **a**) ha korta bst. Övre stapeln i 16 **s** är borta. Därefter finnes nedre delen av två stavar; men inga bst äro synliga. Av 26 **s** finnes nedersta stapeln kvar. Sk efter 31 **n** är tvivelaktigt.

Bureus (F a 6): **saikair lit hakua stæin at una sun sin.** — B 436: **saikair · lit · hakua · stæin - . . . u - - × sun sin.** — Celsius: **saikair · lit · hakua · sta . . . sun sin.** »Uppå den ena sidan äro kanterna för och jämväl nyligen bortstötte til en dhel att namnet icke det ringaste är qvar af den som stenen är satt öfver.» — Dybeck: **salkair · lit · hakua · sta . . . urn × sun · sin.** Det är svårt att ge fullt vitsord åt Dybecks läsning **urn** (vilket han supplerar [**bi**]urn), då Celsius uttryckligen har förklarat, att redan på hans tid icke det ringaste fanns kvar av namnet.

Namnet 1—7 **saikair**, som möjligen återger ett *Sægæirr*, är sällsynt. Det är känt från ännu en runinskrift, Sö 63: **saikin** (ack.). Om namnet *Uni* (eller *Unni*) se U 88.

På ristningen finnas två kors, t. v. ett enkelt likarmat kors, t. h. ett s. k. korsat kors. E. Brate har, huvudsakligen på grund av förekomsten av detta korsade kors, förmodat, att ristningen är utförd av runristaren Likbjörn, som har signerat ett par runstenar i grannsocknen Bälunge.

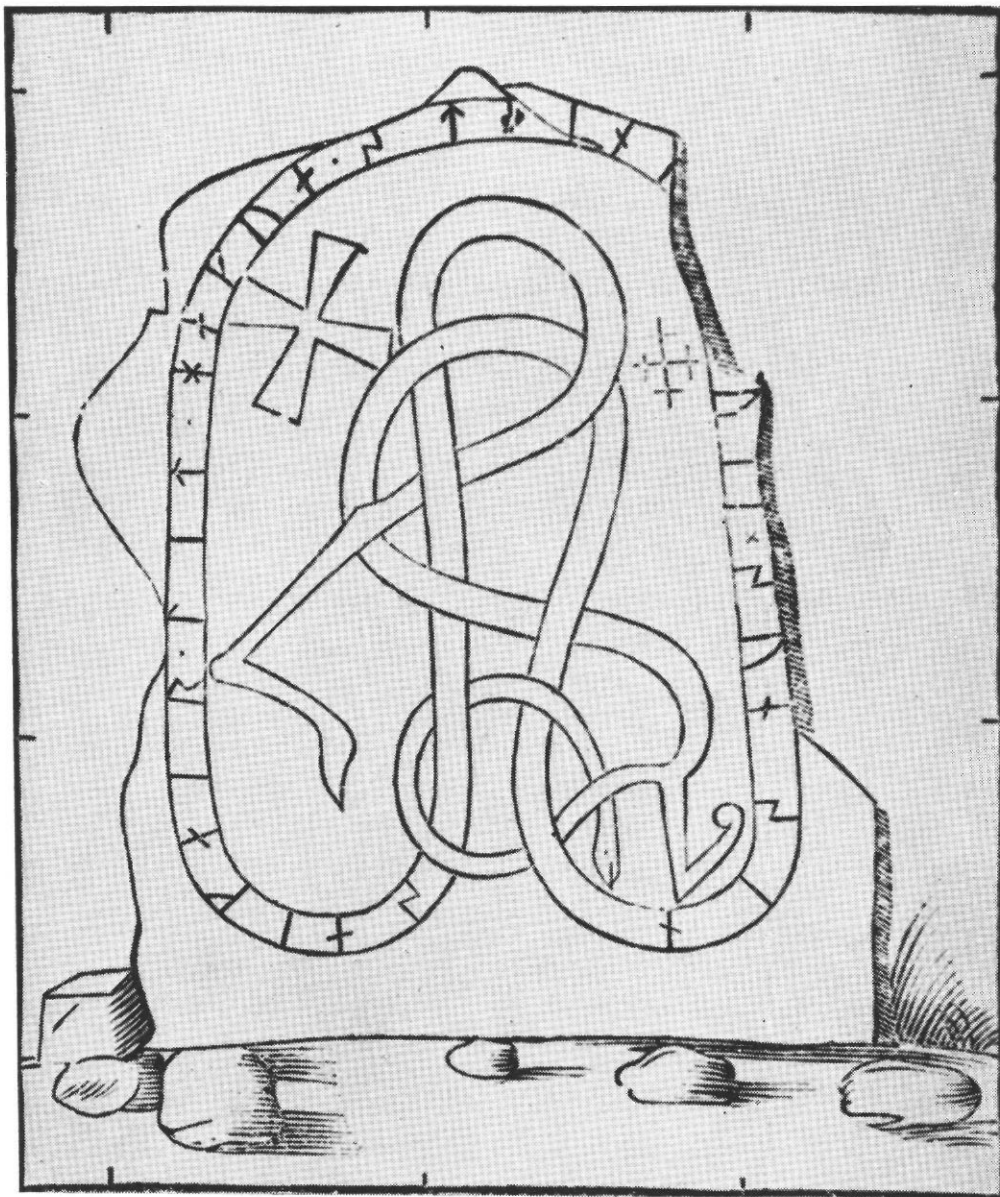

Fig. 454. U 921. Holmsta, Jumkils sn. Efter B 436.